

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Rautatieliikenteen harjoittajien infotilaisuus

5.5.2021

Ohjelma

- 09.00 - 09.05 Tilaisuuden avaus**, johtaja Pietari Pentinsaari
- 09.05 - 09.10 EU Year of Rail**, tiiminvetäjä Sanna Mäkitalo
- 09.10 - 09.30 Turvallisuustodistuksen uusiminen**, tarkastaja Antti Kesälahti
- 09.30 - 09.50 Raideliikennelain muutokset**, liikenneneuvos Risto Saari, LVM
- 09.50 - 10.00 YTE-uudistus**, johtava asiantuntija Une Tyynilä
- 10.00 - 10.20 Traficomin valvonnan kehittäminen ja ideoita omavalvonnan kehittämiseksi**, tarkastaja Mikko Koivistoinen
- 10.20 - 10.30 Tauko**
- 10.30 - 10.50 ECM -valvonta**, tarkastaja Jouni Semenoja
- 10.50 - 11.10 Rautatiekaluston rekisteröinti**, asiantuntija Matti Mesimäki
- 11.10 - 11.30 Ajankohtaiset EU komission Railsec ja Landsec kokouksista**, erityisasiantuntija Ville Lahti
- 11.30 - 11.50 Häiriöluokittelutyön esittely**, yksikönpäällikkö Kaisa Sainio
- 11.50 - 12.00 Kysymyksiä ja tilaisuuden lopetus**

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

EU Year of Rail

Sanna Mäkitalo

European Year of Rail –mistä on kysymys?

- ▶ Vuosi 2021 on nimetty rautateiden teemavuodeksi.
- ▶ Kautta vuoden on tarkoitus järjestää tapahtumia ja muita aloitteita, joilla pyritään lisäämään rautateitse kulkevien ihmisten ja tavaroiden osuutta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti.
- ▶ Rautateiden teemavuodella edistetään rautateitä kestäväenä, innovatiivisena ja turvallisena liikennemuotona, joka pystyy takaamaan välttämättömät palvelut myös odottamattomien kriisien aikana.
- ▶ Traficomin päivittyvät [teemasivut](#) sekä [blogi](#) aiheesta. Tutustu myös komission [EU Year of Rail -sivuihin](#).
- ▶ Kansallinen yhteyshenkilö Sanna Mäkitalo/Traficom

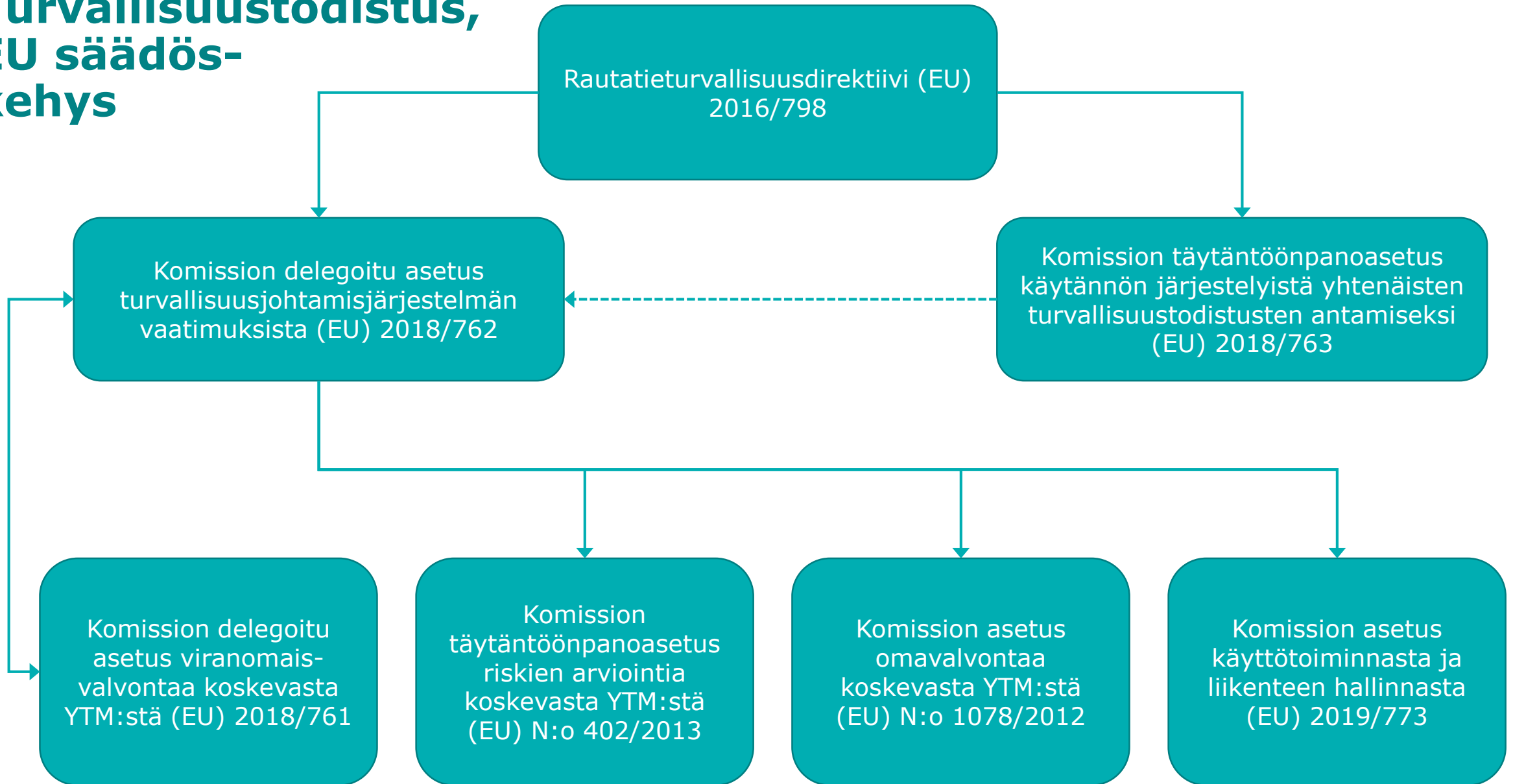
TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Turvallisuus- todistuksen uusiminen

Antti Kesälahti

Turvallisuustodistus, EU säädös- kehys

Yhtenäinen turvallisuustodistus ja sen hakeminen

- ▶ Turvallisuustodistuksella toimija osoittaa, että se omaa edellytykset turvalliseen liikennöintiin Suomen rataverkolla ja että sillä on käytössään vaatimusten mukainen turvallisuusjohtamisjärjestelmä
- ▶ Vastuu toiminnan turvallisuudesta on toimijalla
- ▶ Turvallisuustodistus tai esisitoumusmenettely haetaan **keskitetyn palvelupisteen (OSS)** kautta, myös uusinnat ja muutokset
- ▶ Osoitetaan joko ERA:lle tai Traficomille
- ▶ Hakija voi pyytää esisitoumusmenettelyä ennen varsinaisen hakemuksen toimittamista
 - Menettelyn tarkoituksena on auttaa hakijaa ymmärtämään, mitä siltä odotetaan
- ▶ Päivitetyt turvallisuusjohtamisjärjestelmäkriteerit ovat tulleet voimaan 16.6.2019

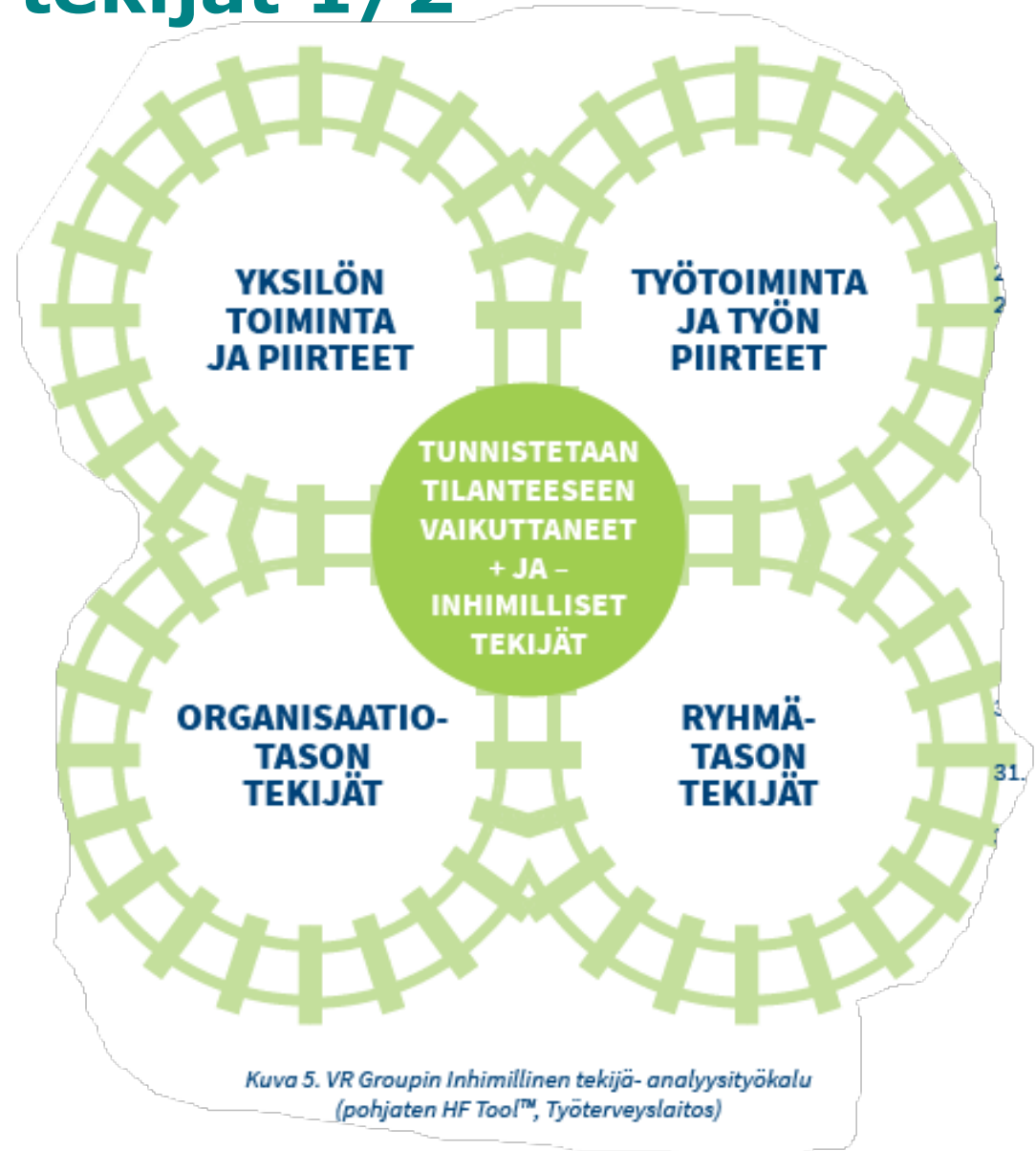
Turvallisuustodistuksen uusiminen

- ▶ Hakemus tulee toimittaa n. puolta vuotta ennen edellisen todistuksen vanhenemista, jotta se ehditään käsitellä
- ▶ Käsittelyaika on lähtökohtaisesti 1+4kk (alustava kartoitus + arviointi)
- ▶ Turvallisuusjohtamisjärjestelmässä huomioitavia asioita (16.6.2019 muutokset):
 - Painotettu johdon roolia turvallisuuden edistämisessä
 - Operatiivisia menettelyjä tarkennettu
 - Inhimilliset ja organisatoriset tekijät (HOF)
 - Turvallisuuskulttuurin jatkuva parantaminen
- ▶ Arvioinnissa voidaan kiinnittää huomiota myös edellisten valvontatoimien tuloksiin

Inhimilliset ja organisatoriset tekijät 1/2

HOF viittaa systeemin komponenttien ja ihmisten väliseen **vuorovaikutukseen** ottaen huomioon käyttäytymisen kaikilla tasoilla, kuten yksilötasolla, tilannetasolla, ryhmätasolla, organisaatiotasolla tai kulttuurin tasolla

Tärkeä muistaa: tämä vuorovaikutus vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen. HOF ei ota ainoastaan huomioon ihmisiä vaan myös olosuhteita ja **työn tekemistä käytännössä.**

Inhimilliset ja organisatoriset tekijät 2/2

- ▶ Organisaation on osoitettava, että sillä on **systemaattinen lähestymistapa** inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden integroimiseksi turvallisuusjohtamisjärjestelmään
- ▶ Turvallisuusjohtamisjärjestelmän arvioinnissa tarkastetaan, että
 - Inhimillisten tekijöiden huomioon ottamiseksi on luotu **strategia**
 - Hyödynnetään alan **asiantuntemusta** sekä tunnustettuja menetelmiä (henkilöstön osaaminen ja koulutus)
 - Inhimillisiä ja organisatorisia tekijöitä huomioidaan läpi TJJ:n; mm. tavoitteissa, johtamisessa, **riskienhallinnassa**, osaamisen hallinnassa, poikkeamien hallinnassa jne.
- ▶ ERAn [HOF-sivut](#)
- ▶ Väyläviraston [HOF-sivut](#)
- ▶ [Turvallisesti raiteilla](#) -opas, Työterveyslaitos, Anna-Maria Teperi, Riikka Ruotsala, Ilkka Asikainen, Arja Ala-Laurinaho, Eero Lantto ja Teemu Paajanen

Keskitetty palvelupiste – One-Stop Shop (OSS)

- ▶ Selainpohjainen järjestelmä, josta haetaan yhtenäiset turvallisuustodistukset, kaluston markkinoillesaattamisluvat sekä radanvarren ERTMS-laitteiden hyväksynät
- ▶ Otettiin käyttöön ERA:n lisäksi 16.6.2019 niissä jäsenmaissa, jotka implementoivat 4. paketin omaan lainsäädäntöönsä heti
- ▶ 31.10.2020 mukaan tulivat loputkin EU-jäsenmaat
- ▶ Traficom on tähän mennessä myöntänyt 11 turvallisuustodistusta keskitetyssä palvelupisteessä

One-Stop Shop (OSS) **TEST**

Yhtenäiset turvallisuustodistukset

Kalustoyks

S-20200913-001

Hakija: Testihakemus | Hakemuksen tyyppi: Uusi yhtenäinen turvallisuustodistus
18/11/2020 07:18 PM | Yhteyshenkilö: Pertti Perttilä | Myöntävä viranoma

Hakemus

Ongelmat

Hankeryhmä

Hakemuksen laajuus

Hakemuksen tyyppi

Uusi yhtenäinen turvallisuustodistus

Esiselvitys

Ei

5.5.2021

11

Vinkkejä keskitetyn palvelupisteen käyttöön

- ▶ Käytä selaimena GOOGLE CHROME tai MOZILLA FIREFOXIA
- ▶ Ensimmäistä kertaa kirjautuessa käy täyttämässä profiiliisi yhteystiedot, tällöin hakemusta tehdessä järjestelmä hakee ne automaattisesti hakemukselle
- ▶ Sähköposti-ilmoitukset on myös syytä laittaa päälle profiilin asetuksista
- ▶ Tallenna tietyin väliajoin sivu, jotta täyttämäsi tiedot eivät häviä
- ▶ Jaa hakemus vain niille henkilöille, kenellä on mahdollisesti tarve päivittää hakemusta
 - Käyttäjän tulee olla rekisteröitynyt ennen kuin henkilölle voidaan jakaa hakemus
- ▶ Ota yhteyttä ERA:n service deskiin (servicedesk@era.europa.eu) tai Traficomin asiantuntijaan vika- tai muissa ongelmatilanteissa

Vinkkejä hakemuksen luonnosteluun

- ▶ Turvallisuusjohtamisjärjestelmän vastaavuustaulukko kannattaa käydä huolella läpi, tulee täyttää hakemuksen yhteydessä
- ▶ Mukana on myös käyttötoiminta- ja liikenteenhallinta YTE:n vaatimukset (OPE-YTE)
- ▶ Turvallisuusjohtamisjärjestelmän vaatimuksista on saatavilla yksityiskohtainen ohje:
https://www.era.europa.eu/sites/default/files/activities/docs/guide_sms_requirements_fi.pdf
- ▶ Huomioikaa kansalliset säännöt, lisätietoa Traficomin soveltamisoppaassa ja sen liitteessä:
https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/file/Traficom_yhten%C3%A4isen%20turvallisuustodistuksen%20hakuopas_p%C3%A4ivitys.pdf

Ohjeita turvallisuustodistuksen hakemiseen liittyen sekä keskitetyn palvelupisteen käyttöön

- ▶ Traficomin rautatieliikenteen harjoittajat -sivusto:
<https://www.traficom.fi/fi/asioi-kanssamme/rautatieliikenteen-harjoittajan-turvallisuustodistus>
- ▶ Traficomin rautatietoimijoiden turvallisuusjohtamisjärjestelmäsivusto:
<https://www.traficom.fi/fi/liikenne/raideliikenne/rautatietoimijoiden-turvallisuusjohtamisjarjestelma>
- ▶ ERA:n turvallisuustodistuksia koskeva sivusto, josta löytyy ohjeita ja ohjevideoita OSS:in käyttöön (englanniksi):
https://www.era.europa.eu/applicants/applications-single-safety-certificates_en

Koulutusta keskitetyn palvelupisteen käyttöön

- ▶ ERA järjestää etäkoulutuksia hakijoille
- ▶ Jos olet kiinnostunut, niin laita viestiä osoitteeseen oss.training@era.europa.eu niin saat koulutuskalenterin ja ohjeet rekisteröitymiseen
- ▶ Traficom järjestää myös syksyllä 2021 koulutusta keskitetyn palvelupisteen käyttöön

Hallituksen esitys Venäjä- valtiosopimusmuutosten voimaansaattamisesta ja raideliikennelain muuttamisesta

Risto Saari, LVM

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Rautatieliikenteen Venäjä-sopimukset

- Suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä solmittu sopimus (SopS 85/2016):
 - Voimaan 22.12.2016.
 - Osapuolet sopineet ensimmäisistä muutoksista valtiosopimukseen, jotka nyt pitäisi saattaa voimaan.
- Valtiosopimuksen täytäntöönpanosta ministeriöiden välillä solmittu sopimus ja sen seitsemän liitettä (SopS 87/2016):
 - Liitteisiin tehty muutoksia vuosittain ja ne saatettu voimaan valtioneuvoston asetuksilla, viimeisimpänä vuonna 2020 on sovittu kuormausmääräyksiä koskevaan liitteeseen 3 muutoksista, joita koskeva pöytäkirja edelleen parafoitavana.

Valtiosopimukseen sovitut muutokset

- Valtuutus kuljetusyhtiöille neuvotella valtiosopimusta täydentäviä (mutta sen kanssa linjassa olevia) kaupallisia sopimuksia (1 artiklan 5 kohta);
- Uusi käsite vaunun omistajasta (2 artikla);
- Alin matkalipun tai tavarankuljetuksen hinta, joka palautetaan asiakkaalle kuljetuksen peruuntuessa (24 artiklan 5 kohta);
- CIM-SMGS-rahtikirjan käyttömahdollisuus maiden välisissä rautateiden kauttakulkuliikenteen rahtikuljetuksissa (30 artiklan 4 kohta);
- Ylikuormatun tavarankuljetusvaunun järjestelyt ja hinnoittelu (37 artiklan 6 kohta);
- Nopean henkilöjunaliikenteen Allegro-junalle tehtävän teknisen tarkastuksen voimassaoloaika (60 artiklan 6 kohta); ja
- Rikkoontuneen liikkuvan kaluston varaosien ja tarvikkeiden tuonti ilman tullimaksuja rautatieraja-asemalle (60 artiklan 11 kohta).

Valtiosopimusmuutosten valmistelu

- Asioita valmisteltu yhdessä sidosryhmien kanssa maiden välisessä rautatieliikennetyöryhmässä ja sen alaisessa asiantuntijatyöryhmässä.
- CIM-SMGS-rahtikirjaa koskeva muotoilu viivästyttänyt asian valmistelua: 27.4.2021 periaatteellinen sopu asiasisällöstä, mutta artiklamuotoilu vielä osapuolten kommentoitavana.
- Valtiosopimuksen 70 artikla edellyttää, että osapuolet sopivat muutoksista pöytäkirjalla:
 - Pöytäkirja parafoitava ja allekirjoitettava: allekirjoitusvaltuudet saatu helmikuussa 2021 Tasavallan Presidentiltä Suomen Venäjän suurlähettiläälle ja hänen sijaiselleen.
- Valtiosopimusmuutokset edellyttävät eduskunnan hyväksyntää, joten hallituksen esitys eduskunnalle luvattu syksyllä 2021.
- Valtiosopimusmuutoksille myös tarvitaan Ahvenanmaan hyväksyntä ennen kuin annetaan eduskunnalle.
- Lausuntokierros.

Laki raideliikennelain muuttamisesta (1/3)

- Eduskunnalle alkusyksystä annettavaan hallituksen esitykseen liitetään rinnakkaislakina raideliikennelain muuttamista koskeva lakiesitys, joka ei kuitenkaan mitenkään liity Venäjä-valtiosopimusmuutosten voimaansaattamiseen.
- Raideliikennelakiin hyväksyttiin eräitä muutoksia 1.2.2021 voimaan tulleella lailla (1254/2020): mm. kalusto- ja rautatieinfrastruktuurirekisteriasetusten edellyttämät muutokset.
- Nyt annettavalla hallituksen esityksellä tehdään eräitä muita tarpeelliseksi katsottuja muutoksia.

Laki raideliikennelain muuttamisesta (2/3)

- Uusi pykälä erilaisia testi- ja pilottihankkeita koskevista vaatimuksista:
 - Autonominen junaliikenne;
 - Duoraideliikenne;
 - Rataverkon testaamiseen käytettävän liikkuvan laboratorion liikuttaminen rataverkolla.
- Uusi pykälä sellaisen kaluston siirtoluvasta (esim. huoltoon liittyen), jolla ei ole lain mukaista markkinoillesaattamis- tai käyttöönottolupaa.

Laki raideliikennelain muuttamisesta (3/3)

- Muita teknisluonteisia tarkistuksia, mm.:
 - Traficomien valvontatehtävään lisäys niin, että ilmoitusvelvollisuuden piirissä toimivat yksityisraiteen haltijat toimivat turvallisuuden hallintajärjestelmän mukaisesti sekä rautatieliikenteen harjoittajat ja rataverkon haltijat laativat valmiussuunnitelman ja toimivat sen mukaisesti;
 - Traficomien oikeus luovuttaa tietoja toisen ETA-valtion viranomaisille tai ERA:lle valvontaa varten;
 - Rataverkon haltijan oikeus periä korotettua ratamaksua rataverkon uudistamisesta ja parantamisesta aiheutuvien investointikustannusten kattamiseksi;
 - VR:n siirtymäajan jatkaminen lain 192 §:n 13 momentissa.

Aikataulusta ja voimaantulosta

- HE oli luvattu eduskunnalle alkusyksystä 2021, mutta suunnitellusta aikataulusta ollaan myöhässä CIM-SMGS-rahtikirjamuotoilun vuoksi noin kahdella kuukaudella.
- Kun eduskunta hyväksynyt lait, Venäjä-valtiosopimuksen muutosten voimaantulosta annettava vielä lisäksi erillinen valtioneuvoston asetus sen jälkeen, kun molemmat maat ovat ratifioineet valtiosopimusmuutokset ja ilmoittaneet siitä diplomaattiteitse.
- Raideliikennelain muutokset voisivat tulla voimaan esimerkiksi vuoden 2022 alusta alkaen.

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

YTE-uudistus

Une Tyynilä

Yleiskatsaus EU-sääntelyn ajankohtaisiin

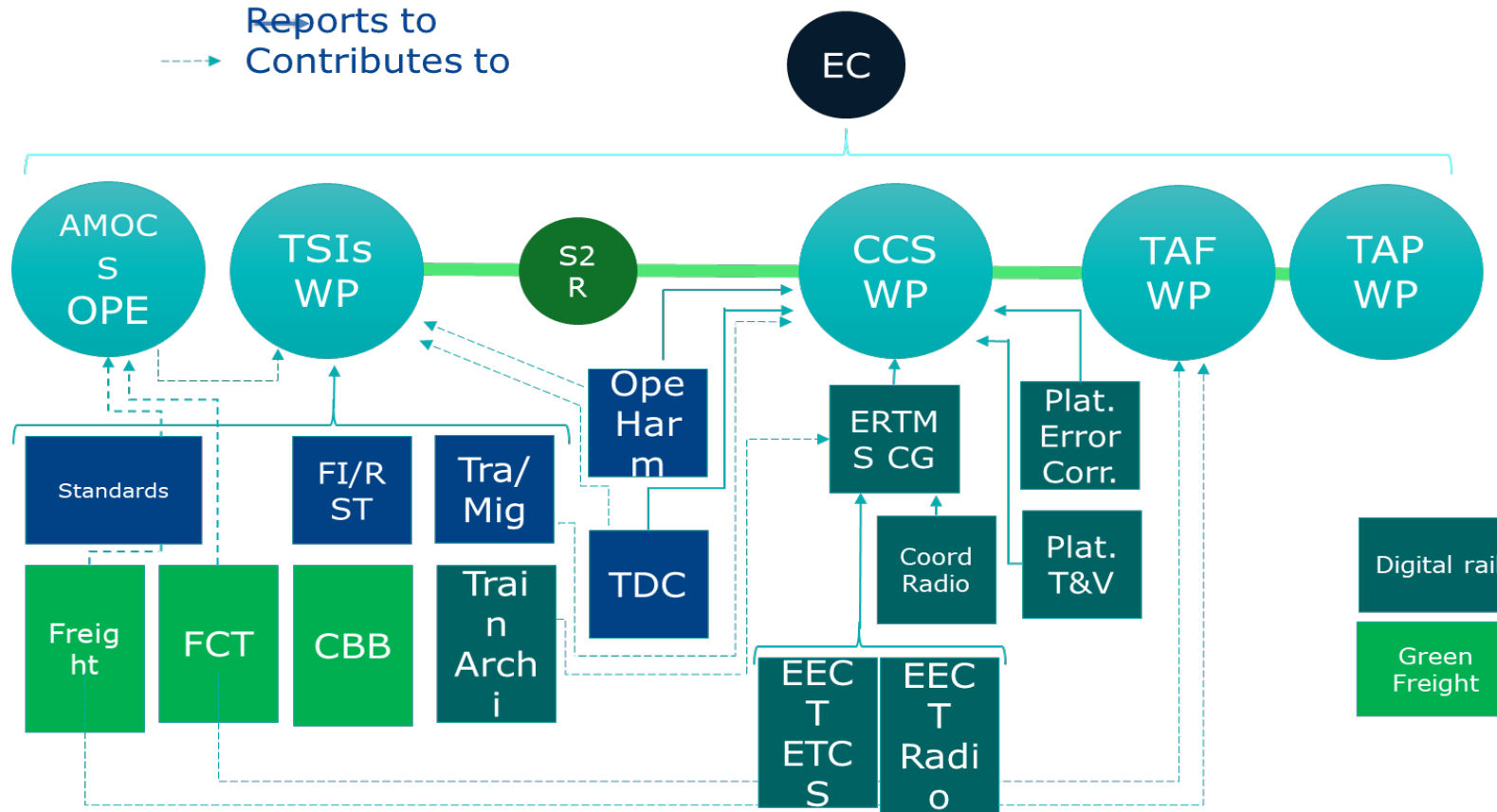
- ▶ YTE-uudistuksen lisäksi valmisteilla on toimijoiden turvallisuustason ja turvallisuussuoriutumisen arviointia koskeva yhteinen turvallisuusmenetelmä
 - ▶ Sen osalta ERA on käynyt läpi julkisessa konsultaatiossa saadut kommentit ja muokkaa suositustaan niiden pohjalta
 - ▶ Suosituksen anto komissiolle siirtynyt toukokuun puoleen väliin
- ▶ Lisäksi komissio on 9.12.2020 julkaissut älykkään ja kestäväen liikkuvuuden strategian, jonka toimenpideohjelmassa on useita tulevaisuuden säädöshankkeita.
 - ▶ Mukana mm. multimodaalisuutta ja matkalippujen kehittämistä

Yleistä YTE-uudistuksesta

- ▶ Valmisteilla ERA:ssa
 - ▶ ERA:n suositus komissiolle työn alla, komissio ja ERA käyvät keskustelua aikataulusta, todennäköisesti suosituksen antaminen siirtyy alkuvuoteen 2022
 - ▶ Tarkoitus hyväksyä komissiossa vuoden 2022 aikana
- ▶ Muutoksia kaikkiin YTE:ihin
 - ▶ Tärkeimpinä tavoitteina digitaalisuuden lisääminen ja rahtiliikenteen vehreyttäminen

ERA:n uudistustyö

OHM YTE:ä ja liikkuvan kaluston YTE:ä koskevat muutokset

- ▶ Liikkuvan kaluston YTE:t
 - ▶ Digitaalinen automaattikytkin: Tällä hetkellä eritelvät koskisivat 1435 raidelevyettä
 - ▶ Suistumisenhavaitsemislaitte: vaatimukset vapaaehtoiselle laitteelle
- ▶ OHM YTE
 - ▶ FRMCS: ei ehdin täysin valmiiksi, minimivaatimukset mukaan YTE:een?
- ▶ Siirtymäajat (3 luokkaa)
 - ▶ X1 voimassaoleva YTE vastaa uutta YTE:ä
 - ▶ X2 normaali siirtymäaika
 - ▶ X3 erityinen (yleensä nopeutettu) siirtymäaika

YTE-uudistus muuta

- ▶ Infrastrukturi ja energia YTE:een pienempiä muutoksia liittyen mm.
 - ▶ Uudistamisen ja parantamisen tarkempi käsittely
- ▶ ERA on myös ehdottanut uutta YTE:ä yhdistetyistä kuljetuksista
- ▶ Myös TAF/TAP YTE:t uudistetaan samassa yhteydessä
 - ▶ RU/IM asiat yhteen YTE:een, TAP YTE:n retail-asiat toiseen
- ▶ Kaikkiin YTE:ihin tulevia muutoksia:
 - ▶ Standardien päivitys
 - ▶ Käyttökokemusten huomioiminen
 - ▶ Mahdollisten virheiden korjaaminen

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Traficomien valvonnan kehittäminen ja ideoita omavalvonnan kehittämiseksi

Mikko Koivistoinen

Traficom in raideliikenteen valvonnan kehittäminen – yleisesti

- ▶ Traficom kehittää valvontaa keräämällä tietoa mm.
 - ▶ Turvallisuusjohtamisjärjestelmien arvioinneista
 - ▶ Aikaisempien valvontatoimien tuloksista
 - ▶ Onnettomuuksia ja vaaratilanteita koskevista raporteista
 - ▶ Turvallisuuskertomuksista
 - ▶ Kyselyillä
 - ▶ Uutena turvallisuusvuoropuhelut 2021 (pilotointi)
- ▶ Tiedon perusteella
 - ▶ Analysoidaan turvallisuuden tilannetta
 - ▶ Tehdään kohdistettuja teemakyselyitä
 - ▶ Luodaan vuosittaiset painopisteet valvontaan
 - ▶ Kehitetään valvontaa

Traficom in raideliikenteen valvonnan kehittäminen

- ▶ Traficom on julkaissut valvontastrategiansa, sekä valvontasuunnitelman vuodelle 2021
- ▶ Valvontastrategiaa ja valvontasuunnitelmaa kehitetään vastaamaan paremmin komission asetusta *(EU) 2018/761 kansallisten turvallisuusviranomaisten turvallisuustodistuksen tai turvallisuusluvan myöntämisen jälkeen suorittamaa valvontaa koskevien yhtenäisten turvallisuusmenetelmien vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/798 nojalla sekä komission asetuksen (EU) N:o 1077/2012 kumoamisesta.*
 - ▶ Asetus koskee vain turvallisuustodistusten ja turvallisuuslupien valvontaa, mutta valvontasuunnitelma kattaa myös muita Traficom in suorittamia raideliikenteen valvontakohteita.

Valvonnan painopisteet 2021

- ▶ Valvontasuunnitelma ja valvonnan painopisteet löytyvät Traficomien verkkosivuilta osoitteesta <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/raideliikenne/raideliikenteen-valvonta>
 - ▶ Valvontasuunnitelmasta löytyvät lisäksi valvottavien kohteiden valvontakeinot sekä Traficomien suorittamien valvontojen määrät.
- ▶ Vuoden 2021 raideliikenteen valvonnan painopisteet ovat:
 - ▶ Omavalvonta ja toiminnan mittarit
 - ▶ Kelpoisuuksien hallinta
 - ▶ Liikennöinti, ratatyöturvallisuus ja liikenteenhallintamenettelyt
 - ▶ Rataverkon käytettävyys
 - ▶ Lainsäädäntömuutosten toimeenpano
 - ▶ Toimintavarmuus
 - ▶ Kyberturvallisuus
 - ▶ Riskienhallintakyvyn arviointi
 - ▶ Vaarallisten aineiden kuljetusten turvallisuus
 - ▶ Turvallisuuskulttuuri

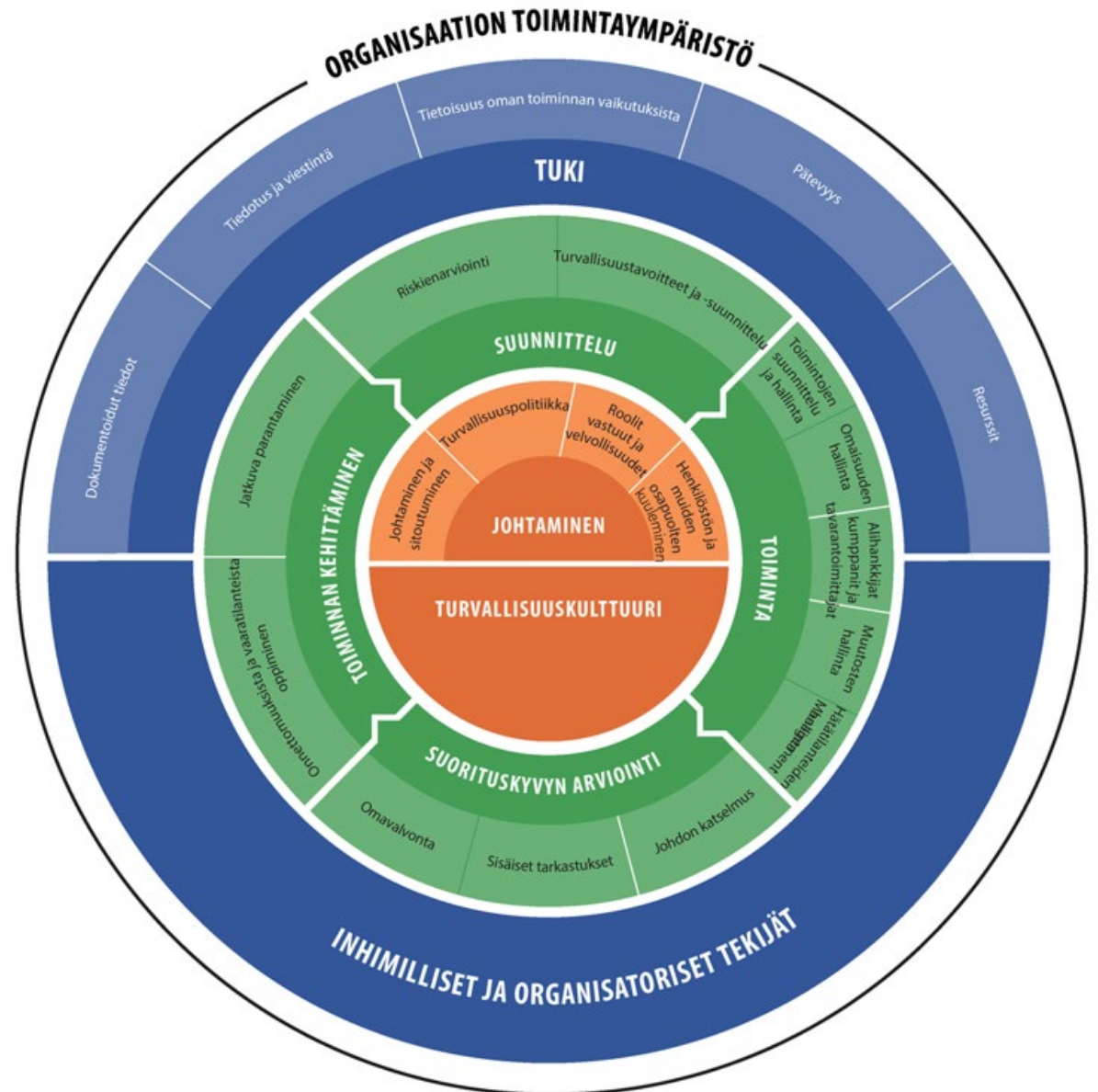
Valvonnan kehittäminen tapahtuu myös palautteen perusteella

- ▶ Ehdotuksia valvonnan kohteista sekä valvonnan toteutuksesta voi antaa. Kaikkea emme voi välttämättä tehdä, mutta ehdotukset pidetään mielessä valvontaa suunniteltaessa.
- ▶ Jokaisen valvontatilaisuuden jälkeen lähetetään raportin mukana webropol-palautekysely, jonka täyttämistä toivotaan. Kaikki palaute on tervetullutta ja toimintaa pyritään kehittämään myös saadun palautteen perusteella.
- ▶ Palautetta tai muita yhteydenottoja voi myös lähettää raideliikennepuolen yleiseen sähköpostiin raideliikenne@traficom.fi.
 - ▶ Poikkeamat kuitenkin ilmoitetaan sähköpostiin rautatieturvallisuus@traficom.fi.

Ideoita omavalvonnan kehittämiseksi

Miksi omavalvontaan tulee raideliikenteessä kiinnittää huomioita?

1. Omavalvonnan tulee olla selkeästi osa turvallisuusjohtamisjärjestelmää.
2. Omavalvonta auttaa toimijaa itse varmistamaan oman toiminnan turvallisuuden ja laadukkuuden.
3. Keskeistä on, että kukin toimija voi toteuttaa omavalvontaa parhaaksi katsomallaan tavalla huomioiden asetuksen 1078/2012 vaatimukset.
4. Rautatietoimija vastaa itse omasta turvallisuudesta ja sen kehittämisestä.
 - Omavalvonta voi myös parhaillaan toimia toiminnan kehittämisen työkaluna, sekä suorituskyvyn arviointina

Miten omavalvontaa tulisi tehdä ja lähestyä ?

1. Tee suunnitelma

Tunnista ja arvioi riskit
(riskiperusteisuus)

Määritä valvonnan periaatteet
(kohteet, resurssit, aikataulutus)

Priorisoi ja määritä kohteet

Määritä kohteille mittarit
(määrälliset / laadulliset)

Laadi omavalvontasuunnitelma

2. Toteuta suunnitelma

Kerää eri lähteistä saadut tiedot
(data/havainnot)

Analysoi ja arvioi tulokset

Mikäli poikkeavaisuuksia
laadi näiden osalta
toimintasuunnitelma

Toteuta korjaukset ja arvioi
tuloksellisuus

3. Raportoi tulokset

Kirjaa toteutettu omavalvonta
edellisen vuoden osalta yhteen

Liitä se osaksi Traficom
turvallisuuskertomusta (viim.
31.5)

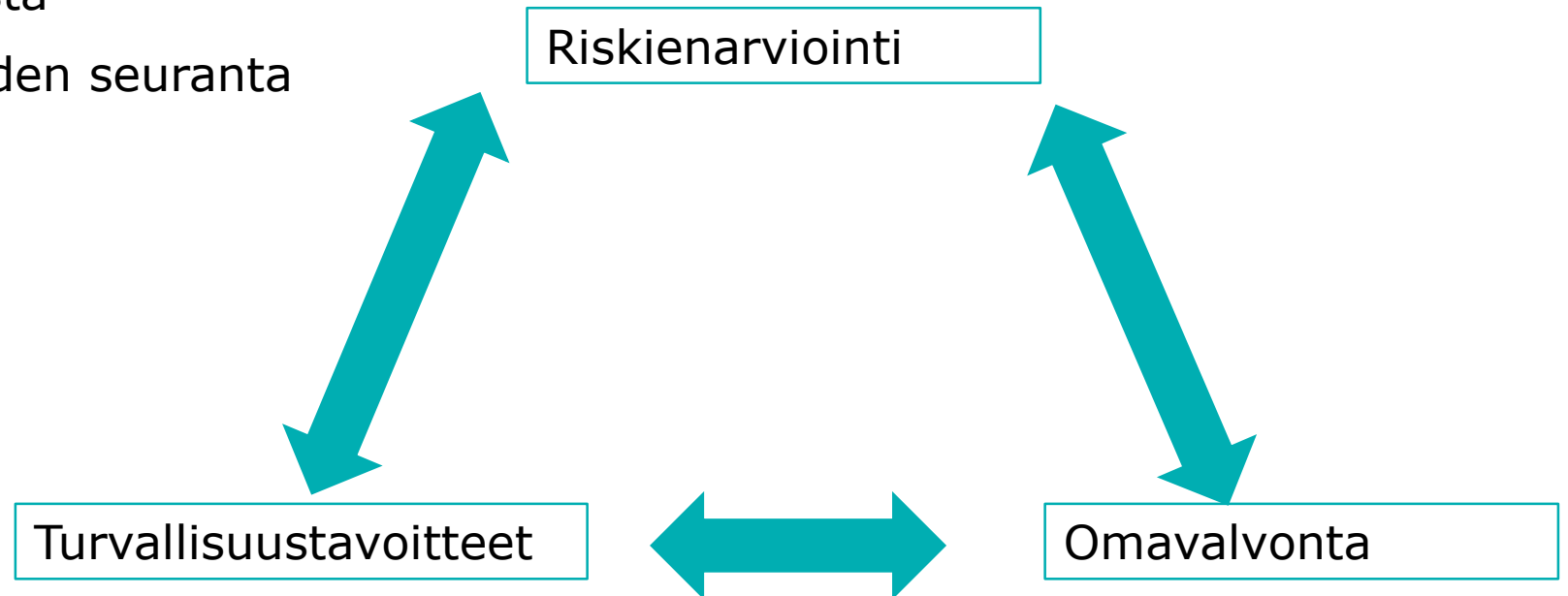
Käy tulokset ja huomiot läpi
johdon katselmuksissa

Riskienhallinnan ja omavalvonnan yhteys

- Omavalvonta on käytännön riskienhallintaa
- Riskienarvioinnin kautta on hyvä johtaa omavalvonnan kohteita
 - Muista riskiperusteisuus omavalvontakohteita määritettäessä
 - Omavalvontaa voidaan käyttää myös toiminnan turvallisuuden ja laadun seuraamisen sekä kehittämisen työkaluna. Seurataan toimintaa omavalvonnan avulla
 - Voidaan tarkastella mihin suuntaan toiminta ja turvallisuus kehittyvät
 - Riskienhallinnan ja omavalvonnan kautta voidaan saada aikaan konkreettisia tuloksia. Esim. havaitaan väärät toimintamallit, joilla voi olla vaikutusta esim. turvallisuuteen
 - Oman toiminnan tarkastelu onko sattuneita poikkeamia tunnistettu riskienarvioinnin kautta?
 - Hyödynnä ja ota mukaan riskienarviointi prosessiin myös operatiivista työtä tekevät, sekä mahdolliset sidosryhmät ja alihankkijat
 - Riskienhallinnan ja sen arvioinnin tulee olla jatkuvaa ja mukautuvaa
 - Tunnistetaan matkan varrella (proaktiivinen), pyritään välttämään reaktiivista (todetaan jälkeenpäin)

Hyvät käytännöt (kolmiyhteys)

1. Lähde riskienarvioinnista: tunnista ja arvioi riskit
2. Miten omavalvonta kohteissa näkyy riskiperusteisuus?
 - ▶ Omavalvonnan keinoin voidaan myös tarkastaa ja arvioida riskienhallinnan toimivuutta ja tuloksellisuutta
3. Turvallisuustavoitteet
 - ▶ Omavalvonnalla voidaan arvioida ja tukea turvallisuustilanteen kehittymistä ja tavoitteiden saavuttamista
 - ▶ Tavoitteiden toimenpiteiden seuranta

Omavalvonnan kehittyminen

- ▶ Miten omavalvonta on kehittynyt ja päivittynyt käyttöönottamisen jälkeen?
 - ▶ Miten omasta toiminnasta saatua tietoa käytetään omavalvontasuunnitelman päivittämiseen?
 - ▶ Kuinka usein suunnitelmaa katselmoidaan ja arvioidaan päivitystarvetta?
 - ▶ Omavalvonnan ei tarvitse olla pelkkää käytännön valvontaa vaan myös tiedon ja datan perusteelle voidaan valvoa
 - ▶ Mistä tulee "inputs", eli mitä ja miten mitataan, sekä seurataan, analysoidaan tuloksia ja tehdään johtopäätöksiä
 - ▶ Omavalvonnan olisi hyvä olla jatkuvaa, ei "pistemäistä" kerran vuodessa johdon katselmuksessa tapahtuvaa
 - ▶ Osa kohteista voi olla esim. "kiinteitä", sekä uusia nousee päivitystarpeen yhteydessä (toiminnasta saatava tieto)
 - ▶ Indikaattoreiden suhde määrällinen/laadullinen?
 - ▶ Onko painotukset muuttuneet?
 - ▶ Käytetäänkö valvontaa toiminnan kehittämiseksi / turvallisuuden parantamiseksi vai siksi, että asetus vaatii ja siitä pitää raportoida?
 - ▶ Ei toivotut tulokset (tapaukset, joissa vaatimuksia ei ole noudatettu)
 - ▶ Onko tehty toimintasuunnitelma ja määritelty vastuut ja aikataulu + odotetut tulokset?
 - ▶ Jälkiseuranta ja todentaminen päästiinkö odotettuihin tuloksiin?

Tieto (data) kertoo tarinan

▶ Mitä omavalvonta tulosten (data) puuttuminen kertoo

- ▶ Vaatimuksia tai asetusta ei ole täysin ymmärretty tai sitä ei ole otettu täysin käyttöön

▶ Miten heijastelee?

- ▶ Mahdollisesti puutteita raportoinnissa ja mittaamisessa
- ▶ Omavalvonta on käsitetty **väärin** tarkoittavan **vain** sisäiset tarkastukset ja ulkoiset auditoinnit (ERA)*
- ▶ Roolit ja vastuut, sekä tarvittavat resurssit?
 - ▶ Onko täysin ymmärretty, vastuutettu ja jalkautettu?

▶ Tiedon ja tulosten hyödyntäminen

▶ Mitataanko pelkästään johtamisjärjestelmän tuloksia/toimivuutta?

- ▶ Vai voidaanko ennakoida tulosten perusteella turvallisuustilanteen heikkenemistä/paranemista?
- ▶ Tuleeko esiin mahdollisia kehitettäviä osa-alueita?
- ▶ Turvallisuustavoitteiden ja omavalvonnan yhteys?
 - ▶ Saavutetaanko tulokset? Hyödynnetäänkö tässä omavalvontaa?

Turvallisuustodistuksen uusiminen

- ▶ Muistutuksena, että vuonna 2022 todistus vanhenee 15 toimijalla, käsittelyaikaan on hyvä varata noin 6 kk aikaa
 - ▶ Ensimmäiset vanhenee huhtikuussa 2022, joten hakemus lokakuun lopussa 2021
 - ▶ Traficom tulee laittamaan syksyllä muistutuskirjeen toimijoille

Jatkuva parantaminen

► Omavalvonta

► Sisäiset tarkastukset

- Riippumattomuus ja tarkastajien pätevyys
- *Sisäiset tarkastukset (6.2.1) ovat omavalvontaa koskevassa yhteisessä turvallisuusmenetelmässä tarkoitettuja seurantatyökaluja. Se on erillinen vaatimus, mutta sen tarkoituksena on edistää omavalvonnan tavoitteiden saavuttamista*
- Sisäinen tarkastus voi tuottaa myös tietoa ja seurattavia kohteita omavalvontaan

► Johdon katselmus

► Onnettomuuksista- ja vaaratilanteista oppiminen

6.1.1 Sääntelyvaatimus

- 6.1.1 Organisaation on suoritettava valvontaa asetuksen (EU) N:o 1078/2012 mukaisesti:
- (a) tarkastaakseen, että turvallisuusjohtamisjärjestelmän kaikkia prosesseja ja menettelyjä, toiminnalliset, organisatoriset ja tekniset turvallisuustoimenpiteet mukaan luettuina, sovelletaan asianmukaisesti ja ne ovat tehokkaita;
 - (b) varmistaakseen, että turvallisuusjohtamisjärjestelmää sovelletaan kokonaisuudessaan asianmukaisesti, ja tarkastaakseen, saavuttaako se odotetut tulokset;
 - (c) tutkiakseen, täyttääkö turvallisuusjohtamisjärjestelmä tämän asetuksen vaatimukset;
 - (d) tunnistaakseen ja toteuttaakseen korjaustoimenpiteet ja arvioidakseen niiden vaikuttavuutta (ks. 7.2 Jatkuva parantaminen) tarvittaessa, jos havaitaan a, b tai c alakohtaan liittyviä olennaisia noudattamatta jättämisistä.
- 6.1.2 Organisaation on seurattava säännöllisesti kaikilla organisaation tasoilla turvallisuuteen liittyvien tehtävien hoitamista ja ryhdyttävä toimiin, jos niiden hoitamisessa esiintyy puutteita.

Otettu suoraan ERA:n oppaasta
*Turvallisuusjohtamisjärjestelmän
turvallisuustodistusta tai
turvallisuuslupaa koskevat
vaatimukset*

Kiitos

mikko.koivistoinen@traficom.fi

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

ECM-valvonta

Jouni Semenoja 5.5.2021

ECM – asetus

- ▶ ECM - Entity in charge of maintenance joka siis suomeksi on kunnossapidosta vastaava yksikkö
- ▶ Komission asetus (EU) N:o 445/2011 koskee vain tavaravaunuja
- ▶ Komission asetus (EU) N:o [779/2019](#) koskee myös muuta liikkuvaa kalustoa
- ▶ Siirtymäaika loppuu 16.6.2022, josta lähtien noudatettava komission asetusta (EU) N:o 779/2019

ECM-sertifiointivelvoite ei koske seuraavia

- ▶ Rautatieliikenteen harjoittajan, joka toimii ECM:nä vain omalle kalustolleen ja on myös kyseisen kaluston ainoa operaattori
- ▶ Ainoastaan museoliikenteessä käytettävän kaluston kunnossapidosta vastaavat
- ▶ Ainoastaan vaihtotyössä käytettävän kaluston kunnossapidosta vastaavat

Sertifioimattomiin ECM:iin kohdistuva sääntely

- ▶ Sertifioimattomiin ECM:iin sovelletaan:
 - ▶ [Raideliikennelain 1302/2018 13 luvun](#) (72-73 §) vaatimuksia
 - ▶ Traficomin [rautatiejärjestelmän turvallisuus –määräyksen](#) vaatimuksia
 - ▶ [ECM-asetuksen](#) liite II:n vaatimuksia ja muilta osin asetusta (artikkelat ja liite I) voidaan soveltaa, jos se on tarkoituksen mukaista.

Sertifioimattomiin ECM:iin kohdistuva valvonta

- ▶ ECM-valvonta perustuu [raideliikennelain 15 §:ään](#) ja valvontasuunnitelman mukaisesti Traficom on sitoutunut vuonna 2021 valvomaan sertifioimattomia ECM:iä seuraavasti:
 - ▶ 2-5kpl Sertifioimattoman ECM:n valvontaa (TJJ-auditoinnin yhteydessä)
 - ▶ 1-3kpl Sertifioimattoman ECM:n valvontaa (TJJ-auditoinnista erillään)

Traficomien ECM-valvonnan tavoitteet

1. kartoittaa ECM:ien tietoisuutta heihin kohdistuvista ECM-vaatimuksista
2. saada toiminta pitkällä aikajänteellä asetettujen vaatimusten mukaiseksi.
3. selkeästi sääntelyyn/turvallisuuteen välinpitämättömästi suhtautuvien toimijoiden toimintaan puututaan.

Sertifioimattomiin ECM:iin kohdistuvat sanktiokeinot

- ▶ Traficom ei ole myöntänyt sertifioimattomille ECM:lle hyväksyntää, joten sellaista ei myöskään mahdollisten puutteiden perusteella voi ottaa pois.
- ▶ Traficom voi [raideliikennelain 178 §:n](#) nojalla antaa ECM:lle huomautuksen tai varoituksen sekä [179 §:n](#) nojalla Traficom voi uhkasakon nojalla velvoittaa ECM:n korjaamaan toimintansa.
- ▶ [Raideliikennelain 174 §:n](#) nojalla ECM, joka ei täytä [raideliikennelain 13 luvun](#) vaatimuksia on tuomittava sakkoon.
- ▶ Traficomilla on mahdollisuus [raideliikennelain 179 §:n](#) mukaisesti tehdä päätös vaatimustenvastaisesti toimivan ECM:n asettamisesta toimintakieltoon → ECM tulee poistaa kalustorekisteristä ja sen vastuulle merkityt kalustoyksiköt menevät käyttökieltoon, kunnes niille on taas merkitty rekisteriin vaatimukset täyttävä ECM.

Rautatieliikenteen harjoittajien infotilaisuus

Skype-kokous 5.5.2021

Esko Sandelin / Matti Mesimäki

MITÄ LÄHITULEVAISUUS TUO TULLESSAAN

- 25 päivänä lokakuuta 2018 annettu komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1614 astuu kokonaisuudessaan voimaan 16.6.2021.
- KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2018/1614

Rautatiekaluston rekisteröintiin liittyvää opastusta ja muuta informaatiota

16.6.2021 alkaen Liikenne- ja viestintävirasto Traficom rekisteröi **rautatiekalustoyksiköt** Euroopan Rautatieviraston (ERA) kalustorekisteriin, European Vehicle Register EVR.

https://www.era.europa.eu/registers_en#erail

Kalustosarjakohtaiset tekniset tiedot rekisteröidään ERA:n hyväksytyjen **kalustoyksikkötyyppien** rekisteriin, European Register of Authorised Types Vehicles ERATV

https://www.era.europa.eu/registers_en#eratv

TUNNUKSET ERA:n REKISTEREIHIN

- Asiakas hakee tunnukset ERA:n rekisteriin.
- Tunnuksia hallinnoi Traficom ERATV/EVR-järjestelmien kautta.
- Asiakkaan tulee olla yhteydessä Traficomiin ja ERA:n organisaatiokoodi haettuna, jotta tunnuksia voi hakea.
- Organisaatiokoodin hakemus on alla näkyvän linkin takana.
https://www.era.europa.eu/registers_en#ocr
Hakemus lähetetään sähköpostilla:
organisationcodes@era.europa.eu

Kalustorekisteri EVR (European Vehicle Register)

Rekisteröitäviä tietoja ovat kalustoyksikön yksilöivä tunnus, omistajan ja haltijan tunnisteet, tiedot markkinoille-saattamis- käyttöluvista, kulkuneuvon käyttöön liittyvät rajoitukset ja tiedot huollosta vastaavasta elimestä (ECM)

EVR Keskitetyt toiminnot (Centraliced)

Käyttäjän luonti ja hallinta-toiminto
UCA (User Creation and Administration)

Tietojen haku ja tutkiminen
DSC (Data Search and Consultation)

Viitedatan hallinta-toiminto
RDA (Reference Data Administration)

EVR käyttäjät (Actors)

Käyttäjätilit
Users
accounts

Kalustoyksiköt
Vehicles

Viite data
Reference
Data

User
(Other)

Käyttäjä (muu)

Applicant
(Keeper)

Hakija
(haltija)

RE
(Register
Entity)

Rekisteröinti
elin
(rekisteröijä)

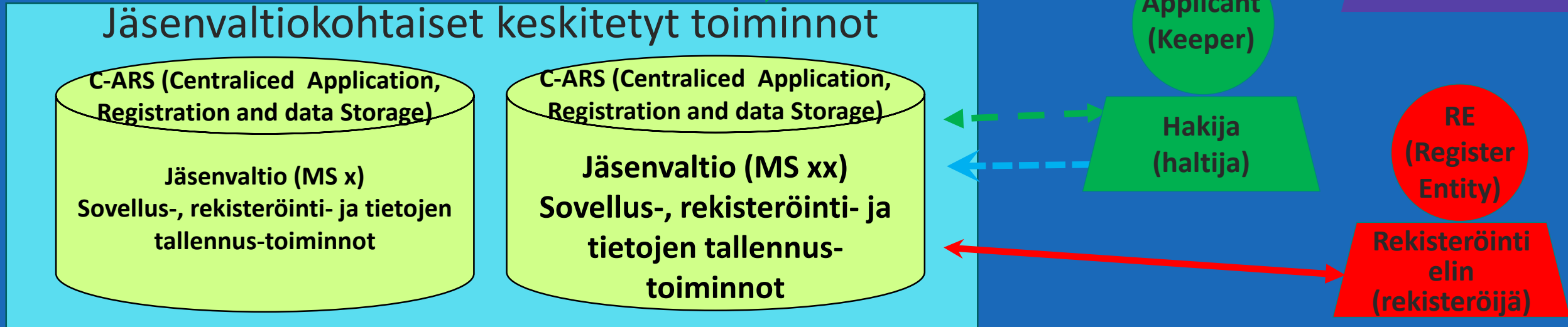
Jäsenvaltiokohtaiset keskitetyt toiminnot

C-ARS (Centraliced Application,
Registration and data Storage)

Jäsenvaltio (MS x)
Sovellus-, rekisteröinti- ja tietojen
tallennus-toiminnot

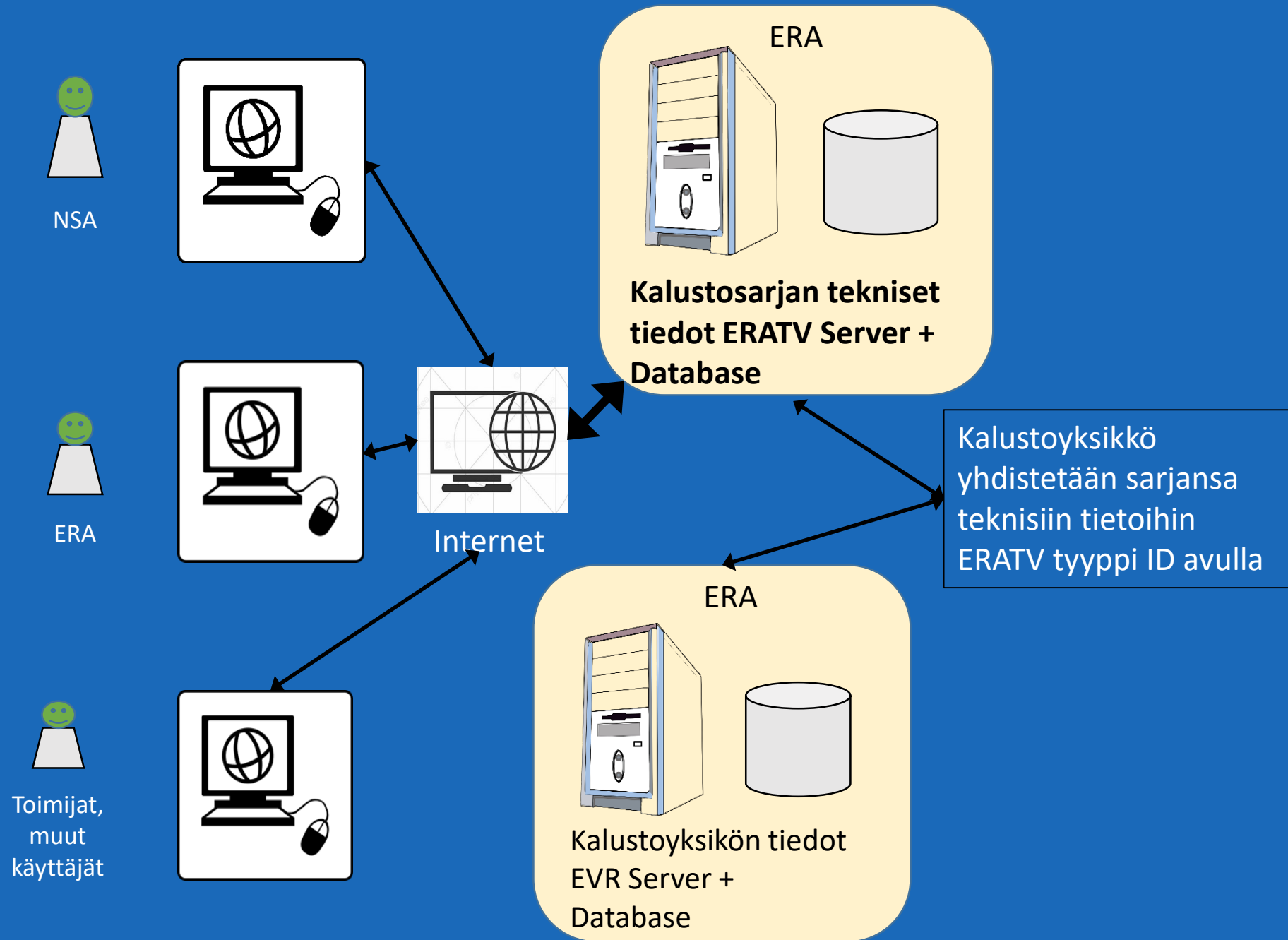
C-ARS (Centraliced Application,
Registration and data Storage)

Jäsenvaltio (MS xx)
Sovellus-, rekisteröinti- ja
tietojen tallennus-
toiminnot

Kalustoyksikkötyyppien rekisteri ERATV (European Register of Authorized Types of Vehicles)

- Rekisteröidään myönnetyn markkinoillesaattamisluvan/käyttöluvan mukaiset tekniset tiedot kalustotyypeistä järjestelmään
- ERA tarkistaa toimitetut tiedot ja järjestelmä muodostaa kalustotyyppille yksilöivä tunnuksen (ID)
- ERA:n julkaisee hyväksytyt rekisteröinnin

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

- Traficom käsittelee ERA:n EVR- järjestelmään tehdyn hakemuksen ja tekee päätöksen, sekä tarvittaessa auttaa toimijoita rekisteröintiin liittyvissä asioissa.
- EVR- järjestelmään tehdyn hakemuksen liitteet (tarvittavat asiakirjat ja laskutustiedot) toimitetaan edelleen Traficomien kirjaamoon.
- Toimituksen yhteydessä tulee mainita kalustoyksikön tiedot, jota liitteet koskevat.

REKISTERITIETOJEN OIKEELLISUUS

- Kaikilla toimijoilla on mahdollisuus saada EVR-järjestelmästä rekisteritietoja kalustosta, jota toimija omistaa tai hallinnoi.
- Jos toimija näkee, että rekisteritiedot eivät ole ajan tasalla, tulee toimijan hakea muutosta rekisteritietoihin.

Kiitos!

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Ajankohtaiset EU- komission Railsec- ja Landsec -kokouksista

Ville Lahti

Sisältö

- › EU RAILSEC (Rail Passenger Security Platform)
- › Railsec tarkoitus ja aihepiiri
- › Railsec tärkeimmät poiminnot
- › EU LANDSEC (EU Expert Group for Land Transport Security)
- › Landsec tärkeimmät poiminnot

Railsec: Rail Passenger Security Platform

- ▶ EU komission vakituinen ja virallinen foorumi
- ▶ EU27, 14 toimialaedustajaa, EFTA, ERA, Shift2Rail
- ▶ Tuottaa tietoa komissiolle junissa ja juna-asevilla olevien matkustajien turvallisuuden parantamiseksi sekä lisätä yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä
- ▶ Suomessa toiminnasta ei ole pystytty ottamaan kaikkea hyötyä irti, mutta tiedonsaanti varmistetaan
- ▶ Lisätietoja: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupID=3621>

Turvallisuuskulttuuri alatyöryhmä

- ▶ 1) Työntekijöiden taustojen tarkistus
 - ▶ Työntekijöiden taustojen tarkistus on ollut kiistanalainen aihe
 - ▶ Katsotaan olevan oleellinen osa sisäpiiririskin vähentämisessä.
- ▶ 2) Koulutus ja perehdytys,
- ▶ 3) Turvallisuuspolitiikat ja menettelyt
- ▶ 4) Yleisön ja matkustajien tietoisuus, sekä heidän havaintojen hyödyntäminen
- ▶ 5) Riskiarviointi

Valmius&varautuminen alatyöryhmä

- › Työryhmä tulee keskittymään
 - › rautateiden resilienssiin,
 - › valmiussuunnitelmaan sekä
 - › merkittävistä turvallisuuspoikkeamista palautumiseen.
- › Työryhmällä on liittymäkohtia EU:n kriittisen infran direktiiviluonnokseen
- › Työryhmä luo resilienssiä koskevan osion osaksi toimijoiden turvallisuusohjeistusta (*Company rail security and resilience plan*).

Railsec: poiminnot viimeisimmästä kokouksesta

- ▶ Europolin raportti järjestäytyneestä rikollisuudesta raideliikenteen näkökulmasta
 - ▶ Taskuvarkaudet, laittomat kuljetukset sekä metallivarkaudet
- ▶ Railsec foorumi tulevaisuudessa
 - ▶ EU:n rautatieturvallisuustyön ulottamisen sekä matkustaja että logistiikkaturvallisuuteen
 - ▶ Soveltamisalana tulisi olla kaikki raideliikennemuodot.
 - ▶ Käsiteltäviä uhkia: Terrorismi, kyberturvallisuus, sisäpiiriuhkat, vakava rikollisuus ja rikollisuus yleensä.
 - ▶ Uhkia tulisi käsitellä riskien, uhka-arvioiden ja ennalta estävien toimien näkökulmasta.
 - ▶ Toiminnan tuloksena tulisi syntyä ei-sitovia asiakirjoja sekä tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden kesken.

Railsec: Rautateiden henkilöliikenteen turvallisuuden parantamisen lisätoimenpiteitä koskevasta suunnitelmasta

- ▶ Komission mukaan suurin osa jäsenvaltioista on toteuttanut EU:n suositukset. Tilanne Suomessa:
 - ▶ Nimitetään **rautateiden turvallisuuden kansallinen yhteyspiste**.
 - ▶ *Ei nimetty Suomessa*
 - ▶ Otetaan käyttöön kansallisen tason **mekanismi rautatieliikenteen turvallisuutta koskevien keskeisten tietojen jakamiseksi**.
 - ▶ *Suomessa ei ole perustettu uutta mekanismia, vaan on hyödynnetty 2017 perustettua raideliikenteen turva-asioiden yhteistyöryhmää.*
 - ▶ Hyväksytään kansallisella tasolla **rautatieliikenteen turvallisuuden hallintaohjelma**.
 - ▶ *Suomessa ei ole rautateiden turvallisuuden (security) hallintaohjelmaa.*
 - ▶ Edellytetään, että **rautatieritusten ja aseman ja infrastruktuurin haltijoiden on otettava yritystasolla käyttöön turvallisuuden hallinnointiohjelma**.
 - ▶ *Suomessa hallintaohjelmaa ei ole otettu käyttöön, koska katsottu turvallisuusjohtamisjärjestelmän olevan riittävä.*

Landsec: EU expert group for land transport security

- > EU komission vakituinen ja virallinen foorumi
- > EU27, 27 toimialaedustajaa ja ETA
- > Tarkoituksena on avustaa komissiota kehittämään maaliikenteen turvaamiseen liittyvää politiikkaa, ja kannustaa alaa koskevien kokemusten, menettelytapojen ja käytäntöjen jatkuvaan vaihtoon jäsenvaltioiden ja osallistujien välillä.
- > Suomessa toiminnasta ei ole pystytty ottamaan kaikkea hyötyä irti, mutta tiedonsaanti varmistetaan
- > Lisätietoja: <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2821&Lang=fi>

Landsec: Poiminnat viimeisimmästä kokouksesta

- ▶ CENELEC TS 50701: Railway application - Cybersecurity hyväksytty
- ▶ EU Kyberturvallisuusvirasto ENISA:n raideliikenteen kyberturvallisuuden julkaisut
 - ▶ 2020: Railway Cybersecurity
 - ▶ <https://www.enisa.europa.eu/publications/railway-cybersecurity>
 - ▶ 2021: Cyber risk management for the railway transport sector
- ▶ Deutsche Bahn tutkimus pitkänmatkan junien COVID-19 riskeistä
 - ▶ Henkilökunnan riski saada COVID-19 tartunta töissä on taudin yleistä esiintymistä yhteyskunnassa pienempi, mikäli henkilökunta huolehtii käsihygieniasta ja käyttää oikeaoppisesti kasvomaskia.
- ▶ Komission kyberturvallisuus työkalupakki liikennesektorin toimijoille
 - ▶ https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/cybersecurity-toolkit_en.pdf

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Häiriöluokittelutyön esittely

Kaisa Sainio

Tarve kehittää tilannekuvaa

- ▶ Raideliikennelaki 172 §: Rautatieliikenteen harjoittajan, rataverkon haltijan, liikenteenohjauspalvelua tarjoavan ja kaupunkiraideliikenteen liikenteenohjauksesta vastaavan on, *sen lisäksi mitä muualla laissa säädetään*, ilmoitettava Traficomille viipymättä sellaisista niiden tietoon tulleista tapahtumista, jotka voivat vaikuttaa tilannekuvan muodostamiseen.
 - ▶ Ilmoitusvelvoite on laaja ja olemassa oleva.
- ▶ Traficom voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoitettavista tapahtumista sekä niiden ilmoittamisesta.
 - ▶ Määräystä tai ohjetta aiheesta ei ole toistaiseksi annettu.

Miten eteenpäin (osa I)

► Tavoite:

- Jotta olemassa oleva velvoite olisi helppo ottaa käyttöön, tulisi olla tiedossa tahtotila siitä, miten tiedot tilannekuvaan vaikuttavista häiriöistä tulisi Traficomille toimittaa.
- Sama ohjeistus olisi toimijoille hyödyksi myös valmiussuunnitelmia laadittaessa.

► Ratkaisu:

- Traficomien määräyksen antaminen aiheesta.

► Realiteetit:

- Häiriöt on moniulotteinen käsite ja toimijoihin kohdistuu useita erilaisia velvoitteita häiriöiden ilmoittamiseen liittyen.
- Jos asiassa edetään vain yhtä pykälää tuijottaen, lopputuloksesta ei saada kevyttä eikä toimivaa.

Hahmotelma erilaisista häiriöistä ja niiden ilmoituskanavista

VARAUTUMINEN - HÄIRIÖT

NIS-direktiivi
(tietoturva, kyber)
KTK:n NIS-lomake

VOP-toiminta
Tekstiviestit

CER-direktiivi
(häiriönsietokyky,
palvleujen jatkuvuus)
Ilmoituskanava?

Muut häiriöt
*Ilmoituskanava
sopimatta*

**Rautatieturvallisuus-
direktiivi**
(ne onnettomuudet ja
vaaratilanteet, jotka vaikuttavat
tilannekuvanmuodostumiseen)
Ilmoituskanava sopimatta

TURVALLISUUS – ONNETTOMUUS JA VAARATILANTEET

**Rautatieturvalli-
suusdirektiivi**
Sähköposti
rautatieturvallisu-
us@traficom.fi

**Rautatitural-
lisusdirektiivi
ja CSM-ASLP**
*Alkuun
sähköposti
ERA:lle,
myöhemmin
ERA:n ISS-
järjelmään ja
mahdollisesti
yhä myös
Traficomille*

Lisäksi:
Mahdolliset Väyläviraston ja
toimijoiden omat järjestelmät
tai sopimukset ilmoituksista
**Ilmoituskanavat
moninaiset?**

Miten eteenpäin (osa II)

1) Työstetään asiaa kokonaisuutena ja yhteistyössä

- ▶ **Mitä jo olemassa?** Selvitettävä, mitä velvoitteita jo tällä hetkellä on? Mitä ne koskevat ja miten niitä pitää toteuttaa?
- ▶ **Mitä tulossa?** Odotetaan CSM ASLP:n valmistumista (vuodenvaihte 2021/2022)
- ▶ **Mitä jo työn alla?** Tehdään yhteistyötä LATURI-projektin kanssa.

2) Edistetään itse, mitä pystytään

- ▶ Tehdään häiriöluokittelu valmiiksi yhteistyössä
- ▶ Tehdään Traficomien ohje/opas, jossa kuvataan eri häiriöiden Traficomille ilmoittamisen tavat ja toimintamallit
 - ▶ Vaatinee päivittämistä tasaisin väliajoin säädöskentän kehittyessä.
- ▶ Annetaan tarvittaessa määräys sen jälkeen, kun kohdan 1 asiat ovat edenneet ja edellytykset määräyksen antamiseen ovat paremmat.

CSM-ASLP

EU:n säädösehdotus toimijoiden turvallisuustason ja turvallisen suoriutumisen arvioimisesta

LATURI

luo tila- sekä tilannekuva ja tavoitetila hallinnonalan turvallisuus-, häiriö- ja poikkeamatiedon käsittelystä ja siitä, miten tätä tietoa voidaan jalostaa.

Mitä jo tehty/seuraavaksi tehdään

- ▶ Häiriöluokittelua työstetty yhdessä raideliikenteen toimijoiden kanssa
 - ▶ Luokitteluluonnos seuraavalla kalvolla.
 - ▶ Seuraava kokous 10.5.2019 klo 10-12.
- ▶ Koottu Exceliin tiedot eri ilmoitusvelvollisuuksista – työ osin vielä kesken.
 - ▶ Toiminee Traficomien ohjeen/oppaan pohjana.
- ▶ Osallistutaan aktiivisesti LATURI-projektin työhön ja CSM ASLP:n viimeistelyyn, jotta nähdään, mitä on tulossa ja osataan sopeuttaa omaa tekemistä tulevaan.

RAIDELIIKENTEEN TOIMIJOIDEN HÄIRIÖLUOKITTELUTAULUKKO

Häiriön vakavuusluokka	Tiedon ilmoitusketju	Häiriötilanteen vaikuttavuus	Esimerkkejä
A	Toimija-(Fintraffic Raide/)Traficom-LVM-VNTIKE CSM ASLP myös ERA	Yllättävä vaikutus koko rataverkkoon/ merkittävään osaan siitä tai junaliikenteeseen/vaihtotyöhön/väestöön tai ympäristöön	Häiriö, joka kohdistuu <u>merkittävässä määrin kriittiseksi arvioitua rataverkkoon tai johtaa liikennöinnin pysähtymiseen tai kapasiteetin vähenemiseen vähintään 1/3 osalta rataverkosta.</u> Liikenteenohjausjärjestelmän kaatuminen (esim. tekninen vika, kyberhyökkäys) Lakko tai työsaarto pääkaupunkiseudulla, satamissa tai merkittäviin tuotantolaitoksiin vaikuttaen Etelä-Suomen työmatkaliikenteen estyminen, vakava häiriöityminen Asetinlaitevika, sähkökatko pääkaupunkiseudulla
		CSM ASLP A-luokan tapahtuma	Ks. CSM ASLP Appendix A part A, esim.
B	Toimija-(Fintraffic Raide/)Traficom-LVM CSM ASLP myös ERA	Ennakoitavissa oleva vaikutus koko rataverkkoon/ merkittävään osaan siitä tai junaliikenteeseen/vaihtotyöhön	Vakavat säästä johtuvat häiriöt Viivästyneet ratatyöt
		Yllättävä alueellinen vaikutus rataverkkoon tai liikennöintiin/vaihtotyöhön, joka voi heijastella koko rataverkkoon tai merkittävään osaan siitä.	<u>Alueellisesti vaikuttava häiriö pääkaupunkiseudun ulkopuolella (miten tehdään tähän ja yllä alleviivattuun ero??)</u> Vahingonteot, ilkevalta, liikennetuhotyöt Liikenteenohjausjärjestelmän kaatuminen (esim. tekninen vika, kyberhyökkäys)
C	Toimija-Traficom CSM ASLP myös ERA	Ennakoitavissa oleva alueellinen vaikutus rataverkkoon tai liikennöintiin/vaihtotyöhön	Vakavat säästä johtuvat häiriöt, joilla alueellinen vaikutus Viivästyneet ratatyöt, joilla alueellinen vaikutus
		Yllättävä paikallinen vaikutus rataverkkoon tai liikennöintiin/vaihtotyöhön, joka voi vaikuttaa myös alueellisesti	Kaluston vikaantuminen Puiden kaatuminen radalle Asetinlaitevika tai sähkökatko
		CSM ASLB C-luokan tapahtuma	Ks. CSM ASLP Appendix A part A
D	Toimija	Paikallinen vaikutus rataverkkoon tai liikennöintiin (ei vaikutusta muun rataverkon käytettävyyteen tai liikennöinnin sujumiseen)	JKV-viat Kaluston vikaantuminen yksittäisellä rataosuudella ilman vaikutusta muuhun Paikallinen asetinlaitevika, joka estää osittain asetinlaitteen käyttämisen

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Kysymyksiä?

Muita linkkejä

- ▶ Valmiussuunnittelun iltapäivä ja tilaisuuden materiaalit
<https://www.traficom.fi/fi/ajankohtaista/tilaisuudet/valmiussuunnittelun-iltapaiva-2021>